

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

**Cosiliul local al comunei Vad
Județul Cluj**

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATORĂ GENERALĂ

IEȘIRE Nr. 13179 / 05. AUG. 2019

RECOMANDARE

Nr. 57 din 5 august 2019

Având în vedere prevederile art. 14 al Legii nr. 35/1997, cu modificările și completările ulterioare, Biroul Teritorial Cluj-Napoca a transmis o propunere de sesizare din oficiu Avocatului Poporului, aprobată cu nr. 6741/17.04.2019, referitoare la o posibilă încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și tinerilor, urmare a reportajului apărut pe gazetadecluj.ro, în data de 15.04.2019, în care, sub titlul „Băiat de 11 ani, hăcuit în plină stradă de un câine. Stăpânul câinelui: „Mă, de copil, ce cauți noaptea în drum” a fost relatat faptul că, „... , un băiat de 11 ani, din localitatea dejeană Bogata de Jos, comuna Vad, județul Cluj, a fost mușcat, pe stradă, de câinele unui vecin.

În scopul verificării situației expuse în presă, Instituția Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj – Avocatul Copilului, a făcut demersuri către:

- *Direcția Sanitar-Veterinară Cluj*, în vederea transmiterii unui punct de vedere cu privire la :
 - cunoașterea situației;
 - demersurile întreprinse în aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi –

Republicată, verificând și dacă câinele este înregistrat la Asociația Chinologică Română, afiliată la Federația Chinologică Internațională

- măsurile care pot fi adoptate, ca urmare a incidentului.

- **Inspectoratul de Poliție Județean Cluj**, în vederea transmiterii unui punct de vedere cu privire la cunoașterea situației, verificările efectuate, după caz, în aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 55/2002 privind regimul de detinere al câinilor periculoși sau agresivi – Republicată, precum și măsurile adoptate.

- **Primăria comunei Vad**, în vederea transmiterii unui punct de vedere cu privire cunoașterea situației, reglementările (Hotărâri ale Consiliului Local), cu privire la detinerea câinilor pe raza unității administrativ teritoriale, precum și măsurile adoptate.

Direcția Sanitar-Veterinară Cluj, prin adresa nr. 162/11073/14.06.2019, ne comunică faptul că, în urma inspecției efectuate, de către inspectorii din cadrul DSVSA Cluj, în comuna Vad, atât la Circumscripția Sanitar Veterinară Concesionată, cât și la exploatația care deține câinele, au constatat următoarele:

- Câinele de rasă comună este proprietatea lui , domiciliat în loc. nr. , comuna , județul
- Câinele are culoarea alb cu negru (sur), în vîrstă de 6 ani, sex masculin, identificat cu microcipul cu nr. .
- Deține carnet de sănătate cu acțiunile sanitare și veterinare obligatorii efectuate la zi. Vaccinarea antirabica s-a efectuat în data de , cu vaccina BiocanR, lot.225424A, cu valabilitatea pana la data de 27.04.2019.
- De asemenea câinele este într-o stare bună de întreținere, având apă și hrănă suficiente.
- În urma muscării, câinele a fost pus sub observație, de către medicul veterinar concesionar, întocmindu-se documentele sanitare și veterinare conform legislației sanitare și veterinară în vigoare, pe o perioadă de 30 zile. După perioada de 30 de zile câinele a fost scos de sub observație, acesta neprezentând semne clinice de boală.
- Din declarația proprietarului și a tehnicienului veterinar din comună, câinele se dezlegă accidental, ne mai existând situații ca acest câine să fi mușcat alte persoane.

În concluzie, câinele este de rasa comună, nu face parte din rasa cainilor considerați periculoși, deci nu avea obligația să fie înscris în associația chinologică și nici să fie declarat la poliție. Personalul sanitar veterinar din comună, a respectat legislația sanitar veterinară, luând măsurile ce se impun în asemenea situații. Condițiile minime de protecție și bunăstare a animalelor, sunt asigurate.

Nu cunoaștem cu certitudine, contextul în care s-a produs mușcarea copilului, dar câinele nu avea ce căuta liber pe stradă – conchide Direcția Sanitar-Veterinară Cluj.

Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, Secția 5 poliție rurală, Postul de poliție comunal Vad, prin adresa nr. 318221/16.05.2019, ne comunică faptul că, la Postul de Poliție Vad este înregistrat dosarul penal cu numărul ~~180/2019~~ din ~~...~~ în care se efectuează cercetări sub aspectul comiterii infracțiunii de "Neluarea de către proprietarul cainelui sau deținătorul temporar al acestuia a măsurilor de prevenire a atacului canin asupra unei persoane, dacă atacul a avut loc", fapta prevăzută și pedepsită de art. 12 din O.U.G. 55/2002.

Primăria comunei Vad prin adresa nr. 2451/20.05.2019, ne comunică faptul că nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare adresata instituției, având ca obiect incidentul petrecut în localitatea Bogata de Jos, când, un minor în vîrstă de ~~...~~ ani, a fost mușcat, pe stradă, de un câine. *De asemenea, la nivelul unității administrative, nu există reglementări adoptate prin Hotărâri ale Consiliului Local cu privire la deținerea cainilor de pe raza unității administrativ teritoriale .*

Analiza cadrului legal:

Conform depozițiilor cuprinse în **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare:

➤ Art. 2 lin. (4) *Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătoarești.*

➤ Art. 5 (1) *Copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, în condițiile prezentei legi.*

➤ Art. 6 *Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii:*

- a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;
- j) celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;
- Art. 89 alin. (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatarii, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.

Conform depozițiilor cuprinse în **Ordonanța de Urgență nr. 55/2002** privind regimul de detinere al câinilor periculoși sau agresivi – Republicată - extras:

- Art. 2 alin. (1) *Prin câini agresivi se înțelege:*
 - a) orice câine care, fără să fie provocat, mușcă sau atacă persoane ori animale domestice **în locuri publice sau private**;
- Art. 18 alin.(1) *Constituie contravenții următoarele fapte:*
 - a) neluarea măsurilor de prevenire a atacului canin de către proprietarul sau deținătorul temporar al câinelui, dacă fapta s-a soldat cu rănirea sau cu uciderea unui animal domestic;
- Art. 18 alin. (2) *Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă, după cum urmează:*
 - b) cele de la lit. c) și d), cu amendă de la 500 lei la 3.500 lei;

Analizând prevederile cuprinse în **Codul civil**, Capitolul IV: Răspunderea civilă Secțiunea 1: Dispoziții generale, **Art. 1349**, observăm: Răspunderea delictuală alin. (1) "Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. **Art. 1375**: Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de animale "Proprietarul unui animal sau cel care se servește de el răspunde, independent de orice culpă, de prejudiciul cauzat de animal, chiar dacă acesta a scăpat de sub paza sa."

Convenția Europeană din 23 iunie 2003 pentru protecția animalelor de companie ratificată prin Legea 60/2004, stabilește la art. 4: Deținerea animalelor

"(1) Orice persoană care definește un animal de companie sau care are grija de un animal de companie trebuie să fie responsabil de sănătatea și bunăstarea acestuia.

(2) Orice persoană care definește un animal de companie sau care se ocupă de acesta trebuie să-i asigure toate condițiile, îngrijirile și atenția, ținând cont de nevoile etologice, în funcție de specie și rasă, și în special trebuie:

a) să îi asigure, în cantitate suficientă, hrana și apă;

b) să îi asigure posibilitatea de mișcare;

c) să ia măsurile necesare pentru a nu lăsa animalele să devină libere."

Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată - extras

"Art. 1: Pentru asigurarea climatului de ordine și liniște publică necesar desfășurării normale a activității economice și social-culturale și promovarea unor relații civilizate în viața cotidiană, cetățenii sunt obligați să aibă un comportament civic, moral și responsabil, în spiritul legilor țării și al normelor de conviețuire socială.

Art. 2: Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

17. lăsarea în libertate ori fără supraveghere a animalelor care pot prezenta pericol pentru persoane sau bunuri;

Art. 3 (1) Contravențiile prevăzute la art. 2 se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 100 lei la 500 lei, cele prevăzute la pct. 3), 4), 11), 14), 17), 18), 22), 31), 33) și 34);

Art. 9: Dispozițiile prezentei legi se întregesc cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor"

Ordonanța de Urgență nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân - extras

"Art. 131 Persoanele juridice de drept public sau de drept privat care cresc sau adăpostesc provizoriu câini sunt direct răspunzătoare, prin reprezentantul lor legal, de respectarea legislației sanității-veterinare în vigoare și a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 132 Este obligatorie sterilizarea câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, metisii acestora, excepție făcând exemplarele cu regim special prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanței de urgență.

Art. 133 (1) Proprietarii, deținătorii temporari ai câinilor, persoane fizice și persoane juridice de drept public sau de drept privat, adăposturile publice și ale asociațiilor și fundațiilor pentru protecția animalelor care dau spre revendicare și adopție câini au obligația să îl înregistreze în Registrul de evidență a câinilor cu stăpân.

(5) Identificarea câinilor cu stăpân este obligatorie și se suportă de către apartinător.”

Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor - extras

„Art. 1 Legea contravențională apără valorile sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală. Constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București.

Art. 2 (2) Prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale sau județene se stabilesc și se sancționează contravenții în toate domeniile de activitate pentru care acestora le sunt stabilite atribuții prin lege, în măsura în care în domeniile respective nu sunt stabilite contravenții prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului.”

Regulament-Cadru din 15/2004 de organizare și funcționare a serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local aprobat de Hotărârea de Guvern nr. 955/2004- extras

”Art. 4 Pentru definirea obiectului prezentului regulament-cadru se folosesc următorii termeni: a) activități edilică-gospodărești - ansamblul acțiunilor de utilitate și interes public local sau județean, desfășurate din inițiativă și sub organizarea autorităților administrației publice locale, prin care se asigură, într-o concepție unitară și coerentă, buna gospodărire și modernizarea localităților, dezvoltarea durabilă a acestora și a infrastructurii edilică-urbane, precum și condiții normale de muncă, de viață și de locuit pentru comunitățile locale;”

Ordinul nr. 1/2014 pentru aprobarea Normelor privind identificarea și înregistrarea câinilor cu stăpân – emis de către președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor

Normele, stabilite prin ordinul de mai sus, reglementează măsurile necesare pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2002, cu modificările și completările ulterioare, în vederea identificării câinilor cu stăpân.

Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ - extras

”Art. 129: Atribuțiile consiliului local (1) *Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.*

(2) *Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:*

- a) *atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local;*
- d) *atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local;*

(7) *În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d), consiliul local asigură, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:*

- c) *sănătatea;*
- g) *ordinea publică;*
- p) *activitățile de administrație social-comunitară;*
- s) *alte servicii publice de interes local stabilite prin lege.”*

Ținând cont de gravitatea evenimentului și anume faptul că un minor aflat pe domeniul public al comunei a fost mușcat de un câine;

Raportat la prevederile art. 22 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, precum și la prevederile legale mai sus menționate;

Având în vedere considerentele de mai sus, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Consiliul local al comunei Vad, județul Cluj, în temeiul art. 129 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2019 - Codul administrativ, în calitate de autoritate deliberativă, va întreprinde demersurile necesare, astfel:

În vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor legale care reglementează detinerea, creșterea și îngrijirea câinilor cu sau fără stăpân, precum și în vederea stabilirii sancțiunilor contravenționale, Consiliul local al comunei Vad va adopta o hotărâre privind detinerea, creșterea și circulația câinilor pe raza comunei Vad, județul Cluj .

2. Consiliul local va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

